



ביום ה'8 באוקטובר הבקיעה קבוצתנו שער עצמי. בשעה שהיריב התחמם עדיין במחצית המיגרש שלו ולא עבר את קו־האמצע

10.8: שער עצמי

פיקוד-הדרום ערוכים, כזכור, כך: ה' שליטה המעשית על הקטע שבין קנטרה והים נמסרה לתא"ל (אחרי-כך אלוף) קלמן מגן ז"ל. ברן היה עדיין ממונה על מגן. אך אוגדתו עצמה היתה ערוכה רובה על כביש הרוחב, מול קנטרה ומטה. ערוכה לתקוף. מהברגה דרומה עד כישוף. נערי כה אוגדת שרון, כאשר חטיבת חיים נמצאת באיזור הברגה וזנגביל; חטיבת אמנון פרושה ליד צידני, נוזל וחמוטל; וחטיבת טוביה, עם יחידת הסיוור האוגדתית, בפיקוד בניצוי כרמלי ז"ל, תופסת את חמדיה ו' כישוף. הגיזרה הדרומית של החזית נמצאה באחריותו של אלברט מנדלר ז"ל, מפקדה של "אוגדת סיני" המקורית. כוח-צנחנים סדיר, בפיקוד אלימ עוזי יאירי ז"ל, התייחד בראס-טודאר.

בחודש, שנעשה בליל 7-8, הופיעו שגיאות חמורות ביותר (ראה סקירתנו, מחלק אלעזר, העולם הזה 1980). גם ברי כי במהלך ניהול הלחימה שגו ברן, ומפקדים כפופים באוגדתו, שגיאות קשות (על חלקן עמדנו בניתוח התקפות ברן בפירדאן, בי

חללו התלוש והמרוחק של בוגר הפיי קוד. המציאות שנצטיירה והשפיעה שם לא היתה זו ששררה באמת בשדות-הקרב, אלא בבואתה המעוותת והחסרה — כפי שעיצבוה בדמיונם שוכני-הבונקר, עליפי דיווחי הקשר, המפות ותצלומי-האוויר. חל

ה מערכה שהתחוללה בחזית הדרום ה'8 באוקטובר 1973 היתה אחת מאירי התנגשויות נדירות, שבהן ניתן לאתר בבירור את נקודת-ההכרעה וגם להגדירה — כמונחים מדויקים של כוחות, מהלכים, זמן ומקום.

תוצאתה נחרצה בשעה 10.30, עת הגיעה אל אוגדת שרון פקד דת האלוף גונן, מפקד פיקוד-הדרום, שאותה אוגדה תצא מיידי מגיזרתה — היא "הגיזרה המרכזית של החזית" — ותמהר לנוע אל הגיזרה הדרומית.

החלטה זו ניתנה בגיזרה ובעיותי הגרר עים ביותר לנו. במקום שקודם היה המצב הטקטי בגיזרה זו לטובתנו והבטיח הצלחה — מוגבלת, במיקרה הגרוע; ניצחת, במיקרה היותר טוב — נשקפה עתה סכנה מוחשית להתמוטטות מקומית, אשר בעיקר בות ניצולה המושכל עליידי המצרים היתה עלולה להוליד קריסת החזית כולה ונטיגת בהלה עמוקה.

הסכנה לא התממשה, רק מפני

מאת בנימין עמידרור

סקירות קודמות). אך בידי מפקדת-הפיקוד נמצאה האפשרות המעשית לנטרל את השפעתן השלילית של שגיאות אלו, ועוד לנהל את המערכה כך, שלמרות עשייתן תושג הצלחה, או לפחות שתסתיים לחימת היום באי-כישלון.

מיפקדת הפיקוד לא ביטלה מה שקילקלו אלעזר וברן, אלא עוד הוסיפה טעויות — גדולות וחמורות יותר — משלה. בגללן ובעיקבותיהן הפכו כישלונות ברן, אשר כשלעצמם היו מקומיים ומוגבלים, לכימ עט-קטסטרופות. והשלכותיהם איימו לחרוג הרבה מגבולות המקום והזמן של התרחשויות.

יש אפילו להרחיק דבת עוד יו"ת דלומר כי בחשבון סופי, מאזנה של אוגדת ברן, ה'8 באוקטובר, חיובי יותר משלילי, משום שהיא אשר הציגה את חזית הדרום משגרת גית מיפקדתה.

אך כמו בצליחה לאפריקה כן ה'8 באוקטובר, לא אוגדת ברן, אלא אוגדת שרון, היא העוצבה שמילאה את התפקיד המרכזי בחזית הדרום. ההבדל הוא, שבקרב הצלחי חה הכריעה האוגדה עליידי מעשיה, והיא שביצעה את רוב הלחימה בפועל. ואילו את גורל ה'8 בחודש הרצה בכך, שלא נטלה כל חלק בלחימה הקובעת, אלא ביובנה את כל זמנה (עד לפנות-ערב) בתנועה עקרה לאחור, דרומה ושוב צפונה, כשהיא שוחקת את הטנקים שלה וסןתמת את הצירים, הסתומים בלא-ידיה.

בשחר ה'8 באוקטובר היו כוחות

קם של המצרים במישחק היה חיזונו ו' פאסיבי באופיו. הם הועילו בעיקר כורו ומאיץ לאירועים, וכן תרמו להמחשת מש' מעות ההחלטות שנפלו בפיקוד, ותוצארי תיהן.

תמונה בבונקר

א כל לצורכי קבלת ההחלטה הקובעת עליידי אלוף-הפיקוד, כאילו לא היו המצרים קיימים כלל: מעשיהם או מחדרי ליהם, כפי שאירעו בשטח, לא העלו ולא הורידו לעניין זה.

יום זה נסתיים ככישלון חרוץ לנו, רק בגלל סיבות פנימיות — ובעיקר משום הפער שבין הציפיות המוקדמות לבין התוצאות הסופיות. אבל עד שלא קמה אצלנו הסערה, לא חלמו כלל המצרים שביום זה התחולל המיפנה לרעתנו.

דומני כי עד עצם היום הזה אין המיצרים מבינים בדיוק על מה די רעש. מכחינתם ודאי שאין להם דבר להתפאר בו ה'8 באוקטובר, ומאזנם המיבצעי האובייקטיבי בו מורה על כישלון, לא על הצלחה. כמונחי הכדורגל ניתן לומר, שכמי עט הפסדנו ב"מישחק" זה, בויגל שער עצמי שהבקיעה קבוצתנו, ישעה שהיריב התחמם עדיין במח' צית-המיגרש שדן ואפילו לא הס' פיק לעבור את קו־האמצע.

אומנם, כבר בתיכנון של מיתקפת ה'8

מיצרים במצור

ת וכנית המיתקפה קבעה, כידוע, כי ראשונה תתקוף אוגדת ברן את ארמיה 2, תוך שתעבור לרוחב חזית אוג

נשהאוגדות השחוקות של ברן ואלברט ניהלו קרבות קריטיים, טיילה אוגדת שרון בעורף

דת שרון ולפני תותחיה — אבל שרון לא ייטול חלק מתוכנן בהתקפה, וישמש רק עתודה. אחרי הצלחת ברן, ייצא שרון דרומה ויתקוף את ארמיה 3, כאשר ברן נשאר בצפון ואלברט מתבטל בתפקיד עתו דה.

בצד המצרי ודאי ניראה יום ה'8 בי חודש — השלישי למלחמה והשני כי שבוע — כיום רווי בעיות; עקב קשיים

אוגדת שרון חרצה את גורל ה'8 באוקטובר בכך שלא נטלה כל חלק בלחימה

איתנותם העיקשת וכושרי-החימתם שג ציוותי ויחידות-הטנקים באוגי דת ברן, כסיוע הגורם-המושיע הקבוע — נחיתותם המפורתית של המצביאות וכושרי-הביצוע הי מיצריים.

את מערכת השיקולים וההחלטות של פיקוד הדרום, ה'8 בחודש, ניתן לתאר כמעין מישחק עצמי, שהתנהל בי